

Úvodní stránka > Vyhledat právníka > Druhy právnických profesí

Druhy právnických profesí

Finsko

Tento oddíl nabízí přehled právních povolání ve Finsku.

Právníká povolání – úvod

Právníká povolání ve Finsku zahrnují soudce působící u soudů, státní zástupce, právní zástupce vykonávající veřejnou právní pomoc, advokáty, právní poradce s licenci, státní notáře a exekutory.

Státní zástupci

Organizace

Národní úřad státního zastupitelství zaměstnává kolem 550 osob. Zhruba 400 z nich jsou státní zástupci. Dalších asi 150 osob úřad zaměstnává na různých pomocných a odborných pozicích.

Národní úřad státního zastupitelství sestává z **vrchního státního zastupitelství**, které působí jako ústřední správní jednotka, a z **pěti okresních státních zastupitelství**: jižního Finska, západního Finska, severního Finska, východního Finska a Aland. V celém Finsku existuje 34 pracovišť.

Národní úřad státního zastupitelství vede **vrchní státní zástupce, jakožto nejvyšší státní zástupce v zemi**.

Vrchní státní zastupitelství odpovídá za ústřední správu a řízení Národního úřadu státního zastupitelství, dohled nad ním a za jeho celkové fungování.

Okresní státní zastupitelství provádějí vlastní činnost státních zástupců.

Národní úřad státního zastupitelství spadá pod organizační působnost ministerstva spravedlnosti.

Úkoly

Nezávislý Národní úřad státního zastupitelství je státním orgánem a součástí soudní moci. Jeho úkolem je zajistit existenci trestní odpovědnosti, tj. skutečnost, že trestný čin bude potrestán sankcí podle ustanovení zákona. Státní zástupci přijímají rozhodnutí v rámci své činnosti nezávisle a jsou nezávislí na orgánech soudní moci.

V trestních řízeních hrají státní zástupci z veřejnoprávních orgánů nezávadnější roli, která v celém řetězci řízení sahá od šetření v přípravném řízení po řízení před soudem. Státní zástupce může rovněž ukládat pokuty za méně závažné trestné činy.

Povinnosti státního zástupce se týkají zejména **trestního stíhání a řízení před soudem**. V průběhu trestního stíhání státní zástupci rozhodují o tom, které případy na základě vznesených obvinění předloží soudu. V trestním řízení je povinností státního zástupce prokázat, že trestný čin, z něž je obžalovaný obviněn, byl spáchán.

Státní zástupce také zajistí, aby se šetření v přípravném řízení provádělo dostatečně důkladně. Státní zástupce se seznamuje se složitějšími trestními případy již na začátku šetření v přípravném řízení a může toto šetření na návrh osoby vedoucí dané šetření ukončit před stadiem řízení, v němž se projednává obžaloba.

Úloha státního zástupce v šetření v přípravném řízení je obzvláště důležitá, pokud je ze spáchání trestného činu podezřelý příslušník policie. V tomto případě státní zástupce šetření v přípravném řízení také povede.

Právní databáze

Další informace lze nalézt na internetových stránkách [Národního úřadu státního zastupitelství](#).

Soudci

Organizace

Ve Finsku činí většinu soudních rozhodnutí profesionální soudci. U okresních soudů působí také laičtí soudci. Soudci tvoří nezávislou soudní moc. Zastávají pozice na Nejvyšším soudě, odvolacích soudech a okresních soudech, Nejvyšším správním soudě a správních soudech, pojišťovacím soudě, pracovním soudě a obchodním soudě. Soudci jsou státními úředníky a nemohou být odvoláni. Soudce nelze zbavit funkce jinak než rozhodnutím soudu. Soudce navíc nemůže být přeložen na jiné působiště bez svého souhlasu.

Kapitola 12 **zákona o úředních osobách v ústředních vládních institucích** obsahuje samostatná ustanovení týkající se soudců jakožto úředníků. Podle tohoto zákona se ustanovení upravující dovolenou, kárné řízení, dočasné zaměstnávání a propouštění ostatních úředníků nevztahují na soudce. Soudci jsou podle zákona o úředních osobách v ústředních vládních institucích povinni na svůj úřad rezignovat, jakmile dosáhnou věku odchodu do důchodu stanoveného zákonem (u soudců věku 68 let) nebo se stanou trvale nezpůsobilými jej vykonávat.

Úkoly

Soudci

Osoba, která si přeje stát se soudcem, musí mít **vyšší vysokoškolské vzdělání v oboru právo** a musí absolvovat **roční praxi čekatele** u soudu první instance. Obvyklá cesta k povolání soudce vede přes pozici **soudního úředníka** (vyššího tajemníka) u odvolacího soudu a poté následuje jmenování soudcem okresního či odvolacího soudu. V budoucnu budou kandidáti procházet zvláštním odborným vzděláváním. Odvolací soud oznamuje volná místa a soudcovská jmenovací rada posuzuje vhodnost uchazečů. Soudce jmenuje prezident republiky.

Předsedci (laičtí soudci)

Okresní soudy mají laické členy neboli „laické soudce“, kteří se podílí na rozhodování v určitých případech. Laických soudců se zejména využívá v **trestněprávních případech**, avšak mohou jednat také v **občanskoprávních věcech a nájemních sporech**. U okresního soudu bude věc projednána jedním stálým soudcem, který jedná jako předseda, a třemi laickými soudci. Laičtí soudci mají nezávislou pravomoc a rozhodnutí se v nutných případech přijímá hlasováním; o verdiktu rozhoduje názor většiny. Dopadne-li hlasování v trestní věci nerozhodně, vítězí názor, který je nejvýhodnější pro obžalovaného; v občanskoprávních věcech má rozhodující hlas předseda.

Městské rady jmenují laické soudce na čtyřleté období. Každé město musí mít nejméně dva laické soudce; velká města jich mají mnohem větší počet. Laičtí soudci by měli co nejvěrněji reprezentovat strukturu města z hlediska věku, pohlaví, zastoupení jazyků a povolání.

Laický soudce musí být **finský občan**. Laickými soudci nelze jmenovat osoby mladší 25 let a starší 63 let. Jako laičtí soudci nemohou působit osoby zastávající úřední pozice u soudů či trestních institucí ani osoby sloužící jako státní zástupci, advokáti či příslušníci policie. Laický soudce před převzetím funkce skládá soudcovskou přísahu nebo činí slavnostní prohlášení.

Cílem je, aby se každý laický soudce účastnil jednání přibližně jednou měsíčně nebo dvanáctkrát ročně. Okresní soud laickým soudcům vyplácí odměnu za jednání a náhradu ušlého příjmu.

Právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc

Organizace

Právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc jsou právníci či advokáti, které zaměstnávají státní úřady právní pomoci. Jde o státní úředníky, jež do úřadu jmenuje ministr spravedlnosti. Úřady právní pomoci řídí ministerstvo spravedlnosti.

Požadavky způsobilosti pro úřad právního zástupce vykonávajícího veřejnou právní pomoc jsou magisterský titul v oboru právo (*oikeustieteen kandidaatti* nebo *oikeustieteen maisteri*) a odpovídající zkušenosti z advokacie nebo soudnictví. Mnozí právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc jsou držiteli čestného titulu *varatuomari* (magistr práv se soudní praxí).

Právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc jsou najímáni k zastupování u soudů. Při své činnosti jsou povinni dodržovat pravidla řádného výkonu povolání advokátů. V tomto ohledu podléhají disciplinární pravomoci Finské advokátní komory. Více než polovina právních zástupců vykonávajících veřejnou právní pomoc jsou členové advokátní komory. Právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc jsou při výkonu svého závazku nezávislí na všech ostatních účastnících.

Advokáti

Používat profesní označení „*asianajaja*“, (švédsky) „*advokat*“, jsou oprávněni pouze členové Finské advokátní komory. Každý, kdo se uchází o členství ve **Finské advokátní komoře**, musí:

získat **titul magistr práv (LL.M.)**, který opravňuje k zastávání **povolání v oblasti soudnictví**

být bezúhonnou osobou

mít několik let praxe v tomto právnickém povolání a jiných činnostech v oblasti soudnictví

složit zvláštní zkoušku ze základů tohoto právního povolání a profesní etiky

být nezávislý a neovlivnitelný vládou a veškerými dalšími stranami, vyjma svého klienta

popřípadě splňovat různé další kvalifikace.

Povinnosti advokátů a dohled nad jejich činností

Z hlediska trestní či občanskoprávní odpovědnosti se odpovědnost advokáta v zásadě neliší od odpovědnosti jiných občanů. Každý advokát však musí mít uzavřeno pojištění odpovědnosti, které kryje škody vzniklé z jakékoli příčiny kromě úmyslného jednání nebo hrubé nebalosti. Advokátní komora zřídila kompenzační fond k pokrytí náhrad škod vzešlých z jednání advokátů, které je trestným činem.

Advokát má dále profesní odpovědnost. Rada advokátní komory je povinna zajistit, že advokáti plní své povinnosti v souladu s profesní etikou. Pokud tomu tak není, advokátní komora zahájí disciplinární řízení, které nejčastěji začíná písemnou stížností nebo upozorněním. Ministr spravedlnosti je o rozhodnutích přijatých advokátní komorou informován a může proti nim podat odvolání k odvolacímu soudu v Helsinkách.

Finská advokátní komora je organizace regulovaná veřejným právem, která se řídí zákonem o advokátech z roku 1958. Této organizaci předcházela registrovaná asociace stejného názvu. Všichni členové obou organizací jsou a vždy byli advokáty.

Advokátní komora má okolo 1 850 členů, označovaných jako „advokáti“ (finsky *asianajaja*, švédsky *advokat*). Právnícké kanceláře zaměstnávají jako své společníky odhadem 600 právníků. Okolo 120 advokátů působí jako právní zástupci vykonávající veřejnou právní pomoc. Úřady právní pomoci také zaměstnávají více než 100 právních zástupců vykonávajících právní pomoc, kteří nejsou členy advokátní komory.

Právníci, kteří byli z advokátní komory vyloučeni na základě disciplinárních opatření, mohou své povolání vykonávat i nadále pod jiným profesním označením. V tomto případě však právník vykonává činnost bez povinností advokáta a mimo dohled advokátní komory.

Občan Finska či jiného státu Evropského hospodářského prostoru, který dosáhl věku 25 let, se může stát advokátem, pokud je bezúhonný a vzhledem ke svým dalším vlastnostem a způsobu života je osobou vhodnou pro povolání advokáta. Musí splňovat akademické požadavky stanovené ve Finsku pro povolání v oblasti soudnictví, musí mít dovednosti pro výkon činnosti advokáta a pracovní zkušenosti v advokacii. Dále nesmí být v úpadku a musí být plně svéprávný.

V souladu s mezinárodními závazky, které ve Finsku vstoupily v platnost, se může osoba, která nespĺňuje akademické požadavky ani nezískala pracovní zkušenosti vyžadované ve Finsku – která však má odbornou kvalifikaci advokáta v některém ze států Evropského hospodářského prostoru – stát advokátem. V těchto případech musí uchazeč prostřednictvím zkoušky provedené advokátní komorou prokázat, že má dostatečné znalosti finského právního řádu a právní praxe ve Finsku.

Bez vykonání zkoušky se advokátem může dále stát osoba, která má odbornou kvalifikaci advokáta v členském státě Evropské unie. Přijetí advokáta, který nevykonával zkoušku, záleží na tom, zda byl uchazeč alespoň tři roky registrován v rejstříku advokátů spravovaném advokátní komorou na základě svého původního profesního označení a zda je kvalifikován k výkonu advokacie v jiném členském státě (rejstřík EU). Dále musí prokázat, že alespoň po tuto dobu pravidelně vykonával povolání advokáta ve Finsku.

Právní databáze

Další informace lze nalézt na internetových stránkách [Finské advokátní komory](#).

Právní poradce s licenci

Právní poradce s licenci je právník, který od Komory právních poradců získal licenci umožňující jednat jako právní poradce. Právní poradci s licenci jsou při jednání u soudu v pozici poradce či advokáta povinni dodržovat pravidla řádného výkonu povolání odpovídající kodexu chování. V tomto směru právní poradci s licenci podléhají dohledu prováděnému dohledovou komisí Finské advokátní komory, Komorou právních poradců a ministrem spravedlnosti.

Právní databáze

Další informace ohledně seznamu právních poradců jsou k dispozici na internetových stránkách [finského Ministerstva spravedlnosti](#).

Notáři

Ve Finsku jsou úkoly státních notářů upraveny zákonem. Státní notáře zaměstnávají místní rejstříkové úřady a okresní úřady v oblasti působnosti soudu.

Požadavkem způsobilosti pro úřad státního notáře je magisterský titul v oboru právo (*oikeustieteen kandidaatti* nebo *oikeustieteen maisteri*).

Povinnosti státních notářů ve Finsku se přes mnoho podobností značně liší od povinností notářů ve zbytku Evropy i Spojených státech. Ve Finsku je státní notář vždy státním úředníkem. Pozice státního notáře však není činností na plný úvazek; většina úředníků vykonávajících úkoly státních notářů jsou úředníci okresních rejstříkových úřadů. Z důvodu doktríny smluvní volnosti v občanskoprávních věcech není ověření státním notářem ve Finsku předpokladem pro platnost smluv. Jedinou občanskoprávní smlouvou vyžadující ve Finsku notářské ověření je smlouva týkající se převodu majetku.

Státní notáři provádějí ověření mimo jiné podpisů, kopií dokladů a pravosti životopisů. Státní notář může rovněž ověřovat listiny apostilou, tedy potvrzením, že osoba podepsaná na dané listině je v postavení, které tato listina uvádí, a že je oprávněna danou listinu vydat.

Ostatní právníká povolání

Orgány provádějící výkon rozhodnutí

Finský národní donucovací orgán je agentura podléhající ministerstvu spravedlnosti odpovědná za nezávislé provádění úkonů v oblasti výkonu rozhodnutí, které stanoví zákon. Výkon rozhodnutí je součástí systému soudnictví a zakládá se na právních předpisech. Mezi úkony výkonu rozhodnutí patří úhrada pohledávek, vyklizení a ochranná opatření. Donucovací orgán jedná nestranně a zohledňuje práva jak věřitele, tak dlužníka. **Stř 64 kancelář** národního donucovacího orgánu **pokrývá celé Finsko**.

Exekutor či exekuční úředník je zastřešující termín pro vládní úředníky **provádějící úkony v rámci výkonu rozhodnutí**. Exekutor má nezávislou pravomoc vykonávat rozhodnutí.

Exekutoři podle právních předpisů:

jsou inspektory výkonu rozhodnutí v rámci jednotky pro základní výkon rozhodnutí,

jsou vyššími inspektory výkonu rozhodnutí v rámci jednotky pro rozšířený a zvláštní výkon rozhodnutí,

podávají zprávy vyšším exekučním úředníkům a

vrchním exekučním úředníkům,

v provincii Alandy jsou odpovídajícími funkcemi vyšší inspektor výkonu rozhodnutí a vyšší provinciální exekuční úředník.

Mezi exekutory podle právních předpisů patří také generální ředitel Finského národního donucovacího orgánu a náměstek ředitele.

V národním donucovacím orgánu existují také další právnícké funkce, jako je ekonomický poradce, specialista, správní exekutor a vyšší správní exekutor.

Většina exekučních nároků se řeší pomocí elektronických nástrojů vymáhání **v rámci národní jednotky pro základní výkon rozhodnutí**, což nevyžaduje osobní kontakt s dlužníkem.

Pět regionálních jednotek pro rozšířený výkon rozhodnutí v každé z oblastí své místní působnosti odpovídá například za prodej zabaveného majetku a další náročnější úkony výkonu rozhodnutí.

Národní jednotka pro zvláštní výkon rozhodnutí provádí množství úkonů výkonu rozhodnutí jak spočívajících v šetření, tak časově náročných úkonů, a zapojuje se do spolupráce mezi agenturami a do boje proti šedé ekonomice a hospodářské trestné činnosti.

Ústřední správa národního donucovacího orgánu je zodpovědná za správní řízení a rozvoj služby výkonu rozhodnutí a za dohled nad ní. Ústřední správa také odpovídá za výkonnost a efektivitu orgánu jako celku.

Ústřední správa donucovacího orgánu se nezapojuje do jednotlivých úkonů výkonu rozhodnutí; všechny jednotky pro výkon rozhodnutí jednají nezávisle.

Jednotlivé případy výkonu rozhodnutí vždy patří do příslušnosti exekutora/exekučního úředníka odpovědného za daný případ a rozhodnutí přijatá v

jednotlivých případech nemohou být například revidována ústřední správou.

Další informace jsou k dispozici na internetových stránkách [Finského národního donucovacího orgánu](#).

Poslední aktualizace: 19/05/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.